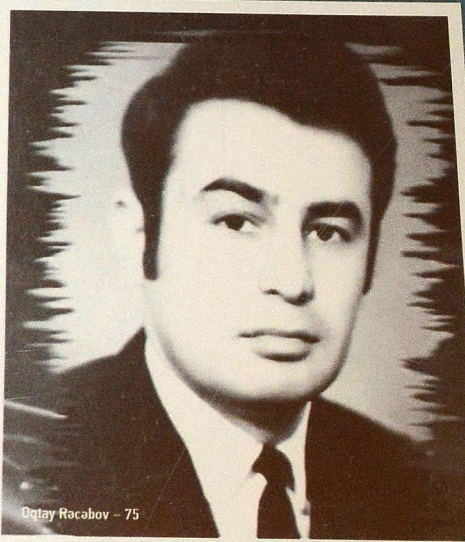

FİZİKLİKDƏN LİRİKLİYƏ...

"Oqtay Rəcəbov təkcə Azərbaycanın deyil, bütün Qafqazın Kabalevskisidir".

Tofiq Quliyev

Oqtay Rəcəbov – 75

Məhz Fikrət Əmirovla olan bu söhbət musiqi sahəsini seçməyimə təkan verdi..."

Oqtay Rəcəbovun çoxşaxəli yaradıcılığına nəzər salsaq, burada uşaqlar üçün yazılmış əsərlərdən tutmuş, qəhrəmanlıq, məhəbbət, vətənpərvərlik mövzulu irihəcmli simfoniyaların, simfonik konsertlərin yer aldığını görürük. O, "Göyçək Fatma", "Xeyir və şər", "Dinçir sazım" və "Tıq-tıq xanım" adlı 4 uşaq operasının müəllifidir. Məhz "Göyçək Fatma" operası əsasında 1992-ci ildə Cəfər Cabbarlı adına "Azərbaycan" kinostudiyası tərəfindən respublikamızda ilk dəfə olaraq 45 dəqiqəlik cizgi-opera çəkilib.

“**Bəstəkarı populyar edən mahnılardır, çünki mahnı xalqa daha yaxın bir janrdır**” sözlərinin müəllifi də Oqtay Rəcəbovdur. **Bəlkə elə bu səbəbdəndir ki, bəstəkarın adını eşidərkən hər birimizin ağılına onun dillər əzbəri olan, korifey sənətkarlarımız Gülağa Məmmədov, Şövkət Ələkbərova, Zeynəb Xanlarova, Mirzə Babayev, Elmira Rəhimova, Yalçın Rzazadə, Flora Kərimova və başqaları tərəfindən ifa olunan, xalqın sevərkən dinlədiyi "Anam Azərbaycan", "Nəğmələr", "Necə unudum səni", "Daha nə istərsən", "Zəfəran" və sair mahnıları gəlir.**

İrihəcmli əsərləri arasında operalar, operettalar, 7 simfoniya, fortepiano və simfonik orkestr üçün yazılmış konsertlər, violonçel və simfonik orkestr üçün yazılmış konsert və digər bir çox əsərlər xüsusi yer tutur. 1976-cı ildə kapella xoru üçün yazdığı "Segah" muğamında "Çiç-çiçə", "Turaci", "Xalabacı", "Şalaxo", "Brilyant", "Darçını" və sair Azərbaycan xalq rəqslərini məhərdətlə işləmişdir.

Görkəmli bəstəkarımız 20-dən artıq filmə və televiziya tamaşasına musiqi bəstələyib. Bunların sırasında "Ağ atlı oğlan", "Hər şey yaxşılığa doğru", "Səndən xəbərsiz" və digərlərinin adlarını qeyd etmək olar. Müsahibələrinin birində bəstəkar "Atatürk" operası üzərində işlədiyini və son dövrdə yazdığı İsa peyğəmbərə həsr

olunmuş "Ülvi məhəbbət" baletinin Amerika Birləşmiş Ştatlarında səhnələşdiriləcəyini bildirmişdi.

Ölkənin ictimai, siyasi, mədəni həyatında baş verən hadisələr Oqtay Rəcəbovun yaradıcılığından da yan ötməyib. Azərbaycan xalqının ümummilli lideri, dünya şöhrətli siyasətçi, ulu öndər Heydər Əliyevə həsr etdiyi "Heydər" oratoriyası bəstəkarın şah əsərlərindən sayılır. Dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycan Respublikasının qurulmasında və inkişafı yolunda göstərdiyi misilsiz xidmətlər oratoriyanın zəngin musiqisində ustalıqla əks olunur. Bundan əlavə, vətənpərvərlik mövzusunda da müraciət edən bəstəkarın Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Çingiz Mustafayevə ithaf etdiyi "Çingiz" simfoniya-reqviyemi öz dərin fəlsəfi məzmunu ilə hər bir azərbaycanlıda vətəne, torpağa məhəbbət, qəhrəmanlıq, mərdlik, qorxmazlıq hissləri aşılayır.

Oqtay Rəcəbovun fəaliyyətində bəstəkarlıqla yanaşı, elmi-tədqiqat işləri də xüsusi bir sahəni təşkil edir. 1984-cü ildə namizədlik, 1992-ci ildə isə doktorluq dissertasiyalarının müdafiəsindən sonra professor elmi titulu alıb. Həmçinin 2009-cu ildən Rusiya Pedaqoji və Sosial Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü seçilib. Azərbaycan müasir musiqi pedaqogikasının əsasını qoyan Oqtay Rəcəbov bu sahədə 1992-ci ildə Zaqafqaziyada ilk pedaqoji elmlər doktoru olub.

Professorun respublika İncəsənət Gimnaziyasına rəhbərlik etdiyi 1992–2001-ci illərdə təhsil ocağında əsaslı dəyişikliklər baş verib. Yüksək təşkilatçılığı, gərgin əməyi və zəhməti nəticəsində bu məktəbin şöhrəti ölkəmizdə və onun hüdüdlərindən kənarında geniş əks-səda doğurur. Oqtay müəllimin rəhbərliyi dövründə gimnaziyanın şagirdləri Yaponiyada, Amerika Birləşmiş Ştatlarında, Rusiyada, Fransada, İranda, İngiltərədə və digər ölkələrdə beynəlxalq müsabiqə və festivallarda yüksək nəticələr göstərərək vətəne diplom, qran-pri və digər nüfuzlu mükafatlarla döndülər.

O.Rəcəbov çoxlu sayda dərslilər, metodik vəsaitlər, antologiyalar, proqramlar, müntəxəbatlar müəllifidir. Bu vəsaitlərdən o hazırda uşaq musiqi məktəblərində, musiqi kolleclərində, həmçinin musiqi yönümlü ali təhsil müəssisələrində geniş istifadə olunur.

2009-cu ildə Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri QSC-nin "Azərbaycantelefilm" yaradıcılıq birliyi bəstəkarın həyat və yaradıcılığı haqqında "Bəstəkar Oqtay Rəcəbov" adlı sənədli film çəkmişdir. Bun-

Növbəti əsər üzərində işləyərkən...

Böyük arzularla yaşayan balaca Oqtay

dən əlavə, Rəuf İmanov bəstəkar haqqında kitab, broşür, həmçinin məqalələr yazıb. Oqtay müəllimin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Dövlət Televiziyasında "Məktəblilərin musiqi klubu" adlı maraqlı bir veriliş yaranıb. Verilişdə aparıcı qismində iştirak edən Oqtay Rəcəbov "Məktəblilərin musiqi klubu"nun məşğələlərində aktual mövzulardan söhbət açmaqla verilişə tanınmış musiqiçiləri (F.Əmirov, B.Mansurov, V.Mustafazadə və b.) dəvət edir, romans, ariya, duet və sair janrların bədii-estetik mahiyyəti, bunların musiqi-ifaçılıq sənətindəki rolu haqqında müzakirələr aparırdı. Bu gün də görkəmli bəstəkarın yaradıcılığı gənc nəsillər, musiqiçilər üçün örnək hesab olunaraq onlar tərəfindən elmi işlərdə, məqalələrdə araşdırılır.

“**1974-cü ildən Bəstəkarlar İttifaqının üzvü olan Oqtay Rəcəbovun yaradıcılıq fəaliyyəti daim dövlətimiz tərəfindən diqqət mərkəzində olmuş və yüksək qiymətləndirilmişdir. O, müxtəlif illərdə bir çox mükafat və fəxri adlara layiq görülüb. Bunların içərisində "Tərəqqi" medalı, Prezidentin fərdi təqaüdüçüsü, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar incəsənət xadimi, Xalq artisti kimi yüksək əhəmiyyətli mükafatlar yer alır.**

Cari ilin oktyabr ayında görkəmli sənətkarın 75 illiyi münasibətilə yubiley gecəsi Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və Bəstəkarlar İttifaqının birgə təşkilatçılığı ilə gerçəkləşdi. Tədbirdə bəstəkarın bir-birindən maraqlı əsərləri həmişə olduğu kimi bu dəfə də dinləyicilərin zövqünü oxşadı.

Daim axtarışda olan Oqtay Rəcəbov bu gün də yorulmadan sənət və elmi fəaliyyətlə məşğuldur. Biz də öz növbəmizdə dəyərli insan, gözəl bəstəkar, professor Oqtay Rəcəbovu 75 yaş münasibətilə səmimi-qəlbdən təbrik edir, ona cənsağlığı və yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayırıq! ♦

Elmira Hümbatova,

Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının doktorantı